

1

Belâgat ilminde bir söz hangi
durumda kinayeli ifade sayılır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 1

Bir sözün doğrudan anlamı asıl maksat olmayıp başka bir manayı düşündürmeye yarıyorsa kinayeli ifade olur.

2

Metne göre bir sözün doğru kabul edilmesi hangi şarta bağlanmıştır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu

Cevap 2

Kastedilen dolaylı mananın doğru olmasına bağlanmıştır.

3

İşaret edilen mana yanlışsa,
görünen lafız gerçek hayatta
uygun olsa bile hüküm ne olur?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 3

Yine söz yanlış sayılır.

4

Bu örnekten, belâgatta “maksat”
unsurunun önemine dair ne
anlaşılır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 4

Hükmü belirleyen şey, kelimelerin yüzeyi değil, anlatımın niyet ettiği manadır.

5

Hangi eserlerde geçen hikâyelerin
bu kinaye türünden olduğu
belirtilmektedir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 5

Bazı Sözlerde yer alan temsili hikâyelerin bu gruba girdiği ifade edilmektedir.

6

Aslî mana için kullanılan “temsilî araç” niteliği, okuyucuya nasıl bir bakış kazandırır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu

Cevap 6

Okuyucuya dış şekilden iç manaya geçme alışkanlığı kazandırır.

7

Hikâyelerin ayrıntılarının farklı şekillerde kurulmuş olması neden hakikate zarar vermez?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 7

Çünkü esas hedef olayların dış kalıbı değil, onların işaret ettiği manadır.

8

Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, özellikle hangi tür okuyucular için faydalıdır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu

Cevap 8

Derin manaları doğrudan kavramakta zorlanabilecek geniş okuyucu kitlesi için faydalıdır.

9

Manevî bir şahsiyetin maddî bir
kişi gibi gösterilmesi hangi
öğretim yöntemine hizmet eder?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 9

Soyut bir manayı somutlaştırarak
zihinde daha açık hâle getirme
yöntemine hizmet eder.

10

Bölümden çıkarılabilecek ana ders
nedir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 10

Dinî hakikatleri öğretirken temsil kullanmak meşrudur; yeter ki hedeflenen mana sahih ve doğru olsun.

11

Kinayeli anlatımda lafzın asıl anlamı hangi görevle kullanılır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 11

Başka bir manaya geçiş sağlayan
bir vasıta olarak kullanılır.

12

Metne göre kinayeli sözde niçin
zahirî anlam tek başına ölçü
olamaz?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 12

Çünkü o anlam sadece düşünmeyi
başka yöne sevk eden bir araçtır.

13

Bir kişinin ilgili vasfı taşıması
hâlinde, örnek cümledeki eşyalara
ihtiyaç kalmamasının sebebi
nedir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 13

Çünkü o eşya yalnızca işaret unsurudur; asıl ölçü kişide bulunması hedeflenen özelliktir.

14

Misalde amaçlanan nitelik mevcutsa, dış unsurun eksikliği neden problem olmaz?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu

Cevap 14

Çünkü asıl anlatılan, dış unsur değil o niteliklerdir.

15

Bu hikâyelerin sonunda verilen hakikatler hakkında nasıl bir niteleme yapılmaktadır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu

Cevap 15

Onların sađlam, doğru ve vakiaya uygun olduğu belirtilmektedir.

16

Hikâyelerin sonlarında yer alan
hakikatler niçin merkezî
konumdadır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 16

Çünkü temsillerin doğruluğu ve değeri oralarda toplanmaktadır.

17

Metne göre hikâye biçiminde anlatımın doğruluğa zarar vermemesinin iki temel sebebi nedir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu

Cevap 17

Birincisi, asıl doğrunun işaret edilen manada olması; ikincisi de anlatımın temsil amaçlı kurulmasıdır.

18

Hâl dilinin söz diline aktarılması,
cansız veya soyut görünen
manalara nasıl etki eder?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 18

Onları konuşur ve anlaşılır hâle getirerek zihinde canlandırır.

19

Bu pasajdan, dinî hakikatlerin
öğretiminde nasıl bir yöntem
çıktığı söylenebilir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 19

Hakikati bozmayacak şekilde
temsil ve benzetmeden
yararlanma yöntemi çıktığı
söylenebilir.

20

Metnin bütününden hareketle
temsili hikâyelerin dinî
anlatımdaki yeri nasıl özetlenir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 20

Onlar, sahih manaları halka kolay ulaştıran meşru ve faydalı anlatım vasıtalarıdır.

21

Metinde “kinaye”nin temel özelliği nasıl anlaşılmaktadır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 21

Söz, görünen anlamının ötesinde
asıl hedeflenen başka bir manaya
yöneltmektedir.

22

Kinayeli sözlerde neden zahirî
anlam ikinci planda kalır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 22

Çünkü karar verdiren esas unsur,
o anlamın götürdüğü gizli
maksattır.

23

Metindeki örnek, sözün görünüşü
ile amacı arasındaki farkı nasıl
göstermektedir?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 23

Dışta bir eşya anlatılıyor gibi görünürken, gerçekte kişinin bir niteliği hedef alınmaktadır.

24

Örnekteki anlatım, insana ne tür
bir okuma dikkati kazandırır?

lisans 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-
temsil-olusu

Cevap 24

Lafzın arkasındaki amacı arama
dikkati kazandırır.